

P5_TA(2004)0298

Onerlijke handelspraktijken ***I

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende oneerlijke "business-to-consumer"-handelspraktijken op de interne markt en tot wijziging van de richtlijnen 84/450/EEG, 97/7/EG en 98/27/EG (richtlijn oneerlijke handelspraktijken) (COM(2003) 356 – C5-0288/2003 – 2003/0134(COD))

(Medebeslissingsprocedure: eerste lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2003) 356)¹,
  - gelet op artikel 251, lid 2 en artikel 95 van het EG-Verdrag, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C5-0288/2003),
  - gelet op artikel 67 van zijn Reglement,
  - gezien het verslag van de Commissie juridische zaken en interne markt en het advies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid (A5-0188/2004),
1. hecht zijn goedkeuring aan het Commissievoorstel, als geamendeerd door het Parlement;
  2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in dit voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
  3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

---

¹ Nog niet in het PB gepubliceerd.

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 20 april 2004 met het oog op de aanneming van Richtlijn 2004/.../EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende oneerlijke "business-to-consumer"-handelspraktijken op de interne markt en tot wijziging van de Richtlijnen 84/450/EEG, 97/7/EG en 98/27/EG (Richtlijn oneerlijke handelspraktijken)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name *op de artikelen 95 en 153*,

Gezien het voorstel van de Commissie¹,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité²,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag³,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De interne markt omvat volgens artikel 14, lid 2, van het Verdrag een ruimte zonder binnengrenzen, waarin het vrije verkeer van goederen en diensten en de vrijheid van vestiging zijn gewaarborgd. De ontwikkeling van eerlijke handelspraktijken is van wezenlijk belang om de ontwikkeling van grensoverschrijdende activiteiten te bevorderen.

---

¹ PB L [...] van [...], blz. [...].

² PB C [...] van [...], blz. [...].

³ *Standpunt van het Europees Parlement van 20 april 2004.*

- (2) De wetten van de lidstaten betreffende oneerlijke handelspraktijken vertonen duidelijke verschillen, die aanzienlijke concurrentievervalsing en belemmeringen voor de goede werking van de interne markt kunnen veroorzaken. Wat reclame betreft, worden bij Richtlijn 84/450/EEG, van 10 september 1984 van de Raad betreffende misleidende en vergelijkende reclame¹ minimumcriteria ter harmonisering van misleidende reclame vastgesteld, wat de lidstaten echter niet belet om voorschriften te handhaven of aan te nemen die consumenten een verdergaande bescherming bieden. Daardoor lopen de bepalingen van de lidstaten inzake misleidende reclame sterk uiteen.
- (3) Deze verschillen veroorzaken onduidelijkheid over welke nationale regels van toepassing zijn op oneerlijke handelspraktijken die de economische belangen van de consumenten schaden, en werpen veel barrières op voor bedrijven en consumenten. Deze barrières maken het voor bedrijven duurder om de vrijheden van de interne markt uit te oefenen, met name wanneer zij over de grenzen heen willen verkopen, reclamecampagnes willen voeren of aan verkoopbevordering willen doen. Daarnaast maken deze verschillen consumenten onzeker over hun rechten en ondermijnen ze hun vertrouwen in de interne markt.
- (4) Bij gebrek aan uniforme regels op communautair niveau kunnen belemmeringen voor het vrije verkeer van goederen en grensoverschrijdende diensten of de vrijheid van vestiging volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen gerechtvaardigd zijn indien zij tot doel hebben, erkende doelstellingen van algemeen belang te beschermen en indien zij met deze doelstellingen evenredig zijn. In het licht van de communautaire doelstellingen zoals vermeld in de bepalingen van het Verdrag inzake het vrije verkeer en het afgeleide communautaire recht, en in overeenstemming met het beleid van de Commissie inzake commerciële communicatie² moeten deze belemmeringen worden opgeheven. Dat kan alleen door op communautair niveau uniforme regels vast te stellen en bepaalde rechtsbegrippen te verduidelijken, voor zover dit voor de goede werking van de interne markt en de rechtszekerheid nodig is.

---

¹ *PB L 250 van 19.9.1984, blz. 17. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 97/55/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 290 van 23.10.1997, blz. 18).*

² "Follow-up van het groenboek inzake commerciële communicatie in de interne markt" – Mededeling van de Commissie. COM(1998) 121 def. van 4.3.1998.

- (5) Daarom worden de wetten van de lidstaten betreffende oneerlijke handelspraktijken, waaronder oneerlijke reclame, die de economische belangen van de consumenten schaden, bij deze richtlijn onderling aangepast. Deze richtlijn is niet van toepassing of van invloed op nationale wetten betreffende oneerlijke handelspraktijken die alleen de economische belangen van concurrenten schaden of betrekking hebben op transacties tussen handelaars, *hoewel activiteiten die volgens deze richtlijn niet zijn toegestaan ook op grond van de concurrentie-voorschriften als oneerlijk kunnen worden beschouwd. Zij is niet van invloed* op de bepalingen van Richtlijn 84/450/EEG betreffende reclame die misleidend is voor bedrijven maar niet voor consumenten en betreffende vergelijkende reclame. Deze richtlijn is evenmin van invloed op algemeen aanvaarde reclame- en marketingpraktijken zoals "product placement", merkdifferentiatie en het aanbieden van premies, die het beeld dat de consument van het product heeft en zijn gedrag op wettige wijze kunnen beïnvloeden zonder daarom het vermogen van de consument om een geïnformeerd besluit te nemen, te beperken. Deze richtlijn betreft handelspraktijken die rechtstreeks verband houden met het beïnvloeden van beslissingen van de consument over transacties met betrekking tot producten. Deze richtlijn is niet van toepassing op handelspraktijken die hoofdzakelijk voor andere doeleinden bedoeld zijn, bijvoorbeeld commerciële communicatie gericht op investeerders, zoals jaarverslagen en promotiemateriaal over bedrijven.
- (6) Deze richtlijn vormt geen beletsel voor het instellen van individuele vorderingen door *degenen* die schade hebben geleden door een oneerlijke handelspraktijk. Deze richtlijn doet evenmin afbreuk aan de communautaire en nationale regels inzake verbintenissenrecht, intellectuele eigendomsrechten en gezondheids- en veiligheidsaspecten van producten en de communautaire regels inzake concurrentie en de desbetreffende nationale omzettingbepalingen.

- (7) Deze richtlijn moet coherent zijn met de bestaande communautaire wetgeving, met name indien gedetailleerde bepalingen betreffende oneerlijke handelspraktijken op specifieke sectoren van toepassing zijn. Deze richtlijn wijzigt bijgevolg Richtlijn 84/450/EEG, Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 1997 betreffende misleidende en vergelijkende reclame¹ en Richtlijn 98/27/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 1998 betreffende het doen staken van inbreuken in het raam van de bescherming van de consumentenbelangen². Deze richtlijn is bijgevolg slechts van toepassing voor zover er geen specifieke communautaire wetbepalingen bestaan betreffende specifieke aspecten van oneerlijke handelspraktijken, zoals informatievereisten en regels voor de wijze waarop informatie aan de consument wordt gepresenteerd. Deze richtlijn beschermt de consument in gevallen waarvoor op EU-niveau geen specifieke, sectorale wetgeving bestaat en verbiedt handelaars een verkeerde indruk te geven van de aard van producten. Dit is met name van belang voor complexe producten die veel risico's inhouden voor de consumenten, zoals bepaalde financiële diensten. De richtlijn vormt bijgevolg een aanvulling op het "acquis communautaire" dat van toepassing is op handelspraktijken die de economische belangen van de consumenten schaden, en met name de Verordening (EG) nr. .../2004 van het Europees Parlement en de Raad van ....betreffende de verkoopbevordering in de interne markt³. De verordening heft een aantal verbodsbepalingen of beperkingen op met betrekking tot het gebruik van verkoopbevordering en verwijzingen daarnaar in commerciële communicatie. De algemene bepalingen betreffende misleidende reclame en andere oneerlijke handelspraktijken die van toepassing zijn op het gebruik en de mededeling van verkoopbevordering vallen onder deze richtlijn.
- (8) Het hoge niveau van convergentie dat door de onderlinge afstemming van de nationale bepalingen door deze richtlijn wordt bereikt, zorgt voor een hoog gemeenschappelijk niveau van consumentenbescherming. Bij de richtlijn wordt *een* verbod *ingesteld* op oneerlijke handelspraktijken die het economische gedrag van consumenten verstoren. De richtlijn omvat ook regels inzake agressieve commerciële praktijken, die momenteel niet op EU-niveau gereguleerd zijn. De bereikte harmonisatie en het hoge gemeenschappelijke niveau van consumentenbescherming *die de richtlijn beoogt tot stand te brengen, zullen na verloop van tijd* de voorwaarden *scheppen* om het beginsel van wederzijdse erkenning te kunnen toepassen op het gebied dat door de richtlijn wordt gecoördineerd.

---

¹ PB L 144 van 4.6.1997, blz. 19. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 2002/65/EG (PB L 271 van 9.10.2002, blz. 16).

² PB L 166 van 11.6.1998, blz. 51. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2002/65/EG.

³ PB L ....

- (9) Door de harmonisatie en het beginsel van wederzijdse erkenning zullen zowel consumenten als bedrijven aanzienlijk meer rechtszekerheid krijgen. Zowel consumenten als bedrijven zullen zich kunnen verlaten op één regelgevend kader op basis van duidelijk omschreven rechtsbegrippen, dat alle aspecten van oneerlijke handelspraktijken in de hele EU regelt. Bedrijven zullen alleen hoeven te voldoen aan de nationale regels tot omzetting van de richtlijn in het land waar ze gevestigd zijn. Daardoor zullen de belemmeringen die het gevolg zijn van de fragmentarische regels inzake oneerlijke handelspraktijken die de economische belangen van de consumenten schaden, worden weggewerkt en zal de interne markt op dit gebied kunnen worden voltooid. De vestigingsplaats van de handelaar zal worden vastgesteld overeenkomstig eventuele specifieke bepalingen van de communautaire wetgeving en de jurisprudentie van het Hof van Justitie *van de Europese Gemeenschap*.
- (10) Om de doelstellingen van de Gemeenschap te kunnen verwezenlijken door belemmeringen voor de interne markt weg te werken, moeten de bestaande, uiteenlopende algemene bepalingen en rechtsbeginselen van de lidstaten worden **geharmoniseerd**. Bij deze richtlijn wordt daarom **een verbod ingesteld** op oneerlijke handelspraktijken die het economische gedrag van consumenten verstoren. ***Om de doelstelling van consumentenbescherming te bereiken en het consumentenvertrouwen te steunen, is het verbod gelijkelijk van toepassing op oneerlijke handelspraktijken die plaatsvinden buiten een eventuele contractuele relatie tussen handelaar en consument of na de sluiting van een overeenkomst en gedurende de tenuitvoerlegging ervan.*** Dit verbod wordt verder uitgewerkt in regels betreffende de twee soorten handelspraktijken die veruit het meeste voorkomen, namelijk misleidende handelspraktijken en agressieve handelspraktijken.
- (11) Het is wenselijk dat onder misleidende handelspraktijken praktijken (waaronder misleidende reclame) worden verstaan waarbij de consument wordt bedrogen en daardoor wordt belet een geïnformeerde en dus efficiënte keuze te maken. ***Deze richtlijn beoogt niet de keuze van de consument te beperken door de verkoopbevordering van goedkopere "look-alike"-producten niet toe te staan of te beperken, tenzij de consument beschermd moet worden tegen impliciete of expliciete pogingen om hem te misleiden via "passing-off".*** Overeenkomstig de wetten en de praktijk van de lidstaten met betrekking tot misleidende reclame worden misleidende praktijken in de richtlijn onderverdeeld in misleidende handelingen en misleidende omissies. Met betrekking tot omissies wordt in de richtlijn een beperkte hoeveelheid essentiële informatie vermeld die de consument nodig heeft om een geïnformeerd besluit te nemen over een transactie. Deze informatie hoeft niet in alle reclame te worden vermeld, maar wel wanneer de handelaar tot een aankoop uitnodigt, een begrip dat in de richtlijn duidelijk wordt gedefinieerd.

- (12) *De in bijlage I vermelde handelspraktijken moeten onder alle omstandigheden als oneerlijk worden beschouwd. De lidstaten moeten bijlage I in haar geheel omzetten in nationale wetgeving, zonder wijzigingen, schrappingen of toevoegingen. De Commissie moet regelmatig aan het Europees Parlement en de Raad van Ministers verslag uitbrengen over de toepassing van de richtlijn, met inbegrip van bijlage I, en waar nodig een herziening van de richtlijn voorstellen conform de procedures van artikel 251 van het Verdrag.*
- (13) De bepalingen betreffende agressieve handelspraktijken moeten van toepassing zijn op praktijken die de keuzevrijheid van de consument aanzienlijk beperken. Het gaat om intimidatie, dwang en ongepaste beïnvloeding.
- (14) In deze richtlijn wordt het door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen ontwikkelde criterium van de "gemiddelde consument" gecodificeerd. Overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen moeten de nationale rechtbanken bij de toepassing van dit criterium rekening houden met *economische*, sociale, culturele en taalkundige factoren. Indien een handelspraktijk op een bepaalde groep consumenten gericht is, is het wenselijk dat het effect van de commerciële praktijk wordt beoordeeld in verhouding tot het gemiddelde lid van de groep.
- (15) *Aangezien de meest kwetsbare consumenten ook de meest waarschijnlijke slachtoffers zijn van oneerlijke handelspraktijken als bedoeld in deze richtlijn, dienen hun belangen als consument te worden beschermd waarbij, al naar gelang de desbetreffende omstandigheden, naar behoren rekening wordt gehouden met de leeftijd, lichamelijke gebrekkigheid, geestelijke toestand en vaardigheid tot lezen en schrijven. Voorkomen moet daarom worden dat er ten onrechte geprofiteerd wordt van de kwetsbare kenmerken van een bijzondere groep consumenten. Bovendien moet er bij rechtstreekse contacten met individuele consumenten, zoals verkoop aan de deur of zeer indringende benadering van de consument, rekening worden gehouden met persoonlijke omstandigheden die aanleiding geven tot kwetsbaarheid, zoals lichamelijke of geestelijke handicaps, en wel zowel voorafgaande aan, tijdens en na de sluiting van een contract.*

- (16) Het is wenselijk een rol weg te leggen voor gedragscodes, aan de hand waarvan handelaars *volgens* de beginselen van *deze* richtlijn *voor henzelf bindende regels kunnen vaststellen. Bij de vaststelling en het gebruik van* dergelijke codes *en van de erin vervatte duidelijke verplichtingen moet worden voldaan aan de in de concurrentiewetgeving vastgestelde eisen. Om een hoog niveau van consumentenbescherming te bereiken moeten consumentenorganisaties geïnformeerd worden over en betrokken worden bij de opstelling van gedragscodes*
- (17) Personen of organisaties die krachtens de nationale wetgeving een rechtmatig belang bij een zaak hebben, moeten over rechtsmiddelen beschikken om tegen oneerlijke handelspraktijken stappen te ondernemen, hetzij voor een rechtbank, hetzij bij een administratieve instantie die bevoegd is om zelf een uitspraak te doen over een klacht of om de nodige gerechtelijke procedures in te leiden.
- (18) De lidstaten moeten sancties vaststellen voor inbreuken op de bepalingen van deze richtlijn en moeten erop toezien dat deze worden toegepast. Deze sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikwekkend zijn.
- (19) Aangezien de doelstellingen van het overwogen optreden, namelijk de barrières wegwerken die de nationale wetten inzake oneerlijke handelspraktijken voor de werking van de interne markt opwerpen, en een hoog niveau van consumentenbescherming bieden door de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake oneerlijke handelspraktijken onderling aan te passen, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt en derhalve beter op communautair niveau kunnen worden verwezenlijkt, kan de Gemeenschap, overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel zoals vermeld in artikel 5 van het Verdrag, maatregelen vaststellen. Overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel, zoals vermeld in bovengenoemd artikel, gaat deze richtlijn niet verder dan wat nodig is om de belemmeringen voor de interne markt weg te werken en een hoog niveau van consumentenbescherming tot stand te brengen.
- (20) Deze richtlijn eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen in acht die met name zijn erkend in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

HOOFDSTUK 1: ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Doel van de richtlijn

Doel van deze richtlijn is bij te dragen aan de goede werking van de interne markt en een hoog niveau van consumentenbescherming tot stand te brengen door de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake oneerlijke handelspraktijken die de economische belangen van de consumenten schaden, zoals hieronder gedefinieerd, onderling aan te passen.

Artikel 2

Definities

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

a) consument: een natuurlijke persoon die bij onder deze richtlijn vallende handelspraktijken handelt voor doeleinden die buiten zijn bedrijfs- of beroepsactiviteit vallen;

b) gewone consument: een gemiddeld geïnformeerde, omzichtige en oplettende consument, ***daarbij rekening houdend met de sociale en culturele omstandigheden en de taalkennis;***

c) ***bijzondere groep consumenten: een groep consumenten die duidelijke kenmerken hebben van niet-economische aard, zoals:***

- i) consumenten wier beoordelings- en/of reactievermogen door uiteenlopende factoren, zoals leeftijd, een handicap, fysieke of mentale omstandigheden (ook van tijdelijke aard) of alfabetiseringsgraad zodanig is beïnvloed dat zij kwetsbaar zijn;***

ii) consumenten die beschikken over specifieke kennis in de sector waarop de handelaar zich richt, waardoor zij in staat zijn een specialistische commerciële boodschap te begrijpen;

d) verkoper of leverancier (hierna "handelaar"):

- een natuurlijke persoon of rechtspersoon die bij onder deze richtlijn vallende handelspraktijken handelt voor doeleinden die betrekking hebben op zijn bedrijfs- of beroepsactiviteit, **of met het oog op de verwezenlijking van zijn statutair doel; een handeling die de handelaar bewust door eigen optreden bevordert of mogelijk maakt, wordt hem aangerekend;**
- **de overheidsinstellingen of de rechtspersonen waarin de overheid een overwegend aandeel heeft, die een commerciële, financiële of industriële activiteit uitoefenen en die producten of diensten aanbieden of verkopen;**
- **de personen die, hetzij in eigen naam, hetzij in naam of voor rekening van een al dan niet rechtspersoonlijkheid bezittende derde, met of zonder winstoogmerk, een commerciële, financiële of industriële activiteit uitoefenen en die producten of diensten te koop aanbieden of verkopen;**

e) product: een goed of dienst, met inbegrip van onroerend goed;

f) handelspraktijken: iedere handeling, omissie, gedrag, voorstelling of commerciële communicatie, met inbegrip van reclame en marketing, van een handelaar die rechtstreeks verband houdt met de verkoopbevordering, verkoop of levering **door die handelaar** van een product aan consumenten;

g) het economische gedrag van consumenten op oneerlijke wijze wezenlijk beïnvloeden: een handelspraktijk gebruiken om het vermogen van de consument om een geïnformeerd besluit te nemen, aanzienlijk te beperken, waardoor de consument tot een transactie besluit waartoe hij anders niet had besloten;

h) gedragscode: **vrijwillig gesloten** overeenkomst waarin wordt vastgesteld hoe handelaars die zich tot de code verbinden **of daardoor gebonden zijn**, zich moeten gedragen met betrekking tot een of meer bepaalde handelspraktijken of bedrijfssectoren. **Consumentenorganisaties kunnen deelnemen aan de opstelling van de code;**

i) eigenaar van de code: **de natuurlijke persoon of rechtspersoon** die verantwoordelijk is voor het opstellen en herzien van een gedragscode en **eventueel** voor het toezicht op de naleving van de code door diegenen die zich ertoe hebben verbonden;

j) professionele toewijding: de **vakkundigheids- en zorgvuldigheidsnorm waaraan** een handelaar **redelijkerwijs mag worden geacht** jegens consumenten **te voldoen ten aanzien van de specifieke marktpraktijken die** in zijn sector van **toepassing zijn in de lidstaat waar hij is gevestigd, en de vereisten van goede trouw overeenkomstig de bepalingen vervat in Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 inzake oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten**¹;

k) uitnodiging tot aankoop: een commerciële boodschap waarin de voornaamste kenmerken van het product en de prijs op een aan het gebruikte medium aangepaste wijze worden aangegeven en op basis waarvan de consument **in de gelegenheid wordt gesteld het product van de handelaar of diens tussenpersoon te kopen**;

l) ongepaste beïnvloeding: het uitbuiten van een machtspositie om, **zelfs** zonder gebruik van **of dreiging met gebruik van** fysieke kracht, pressie uit te oefenen op een wijze die het vermogen van de consument om een geïnformeerd besluit te nemen, aanzienlijk beperkt;

m) vaste verbintenis: in een gedragscode opgenomen verbintenis waarmee de ondertekenaar uitdrukkelijk de verplichting aangaat om een specifieke handeling te verrichten of een specifieke gedragslijn aan te houden ten aanzien van de consument met betrekking tot de handelspraktijken waarop deze richtlijn betrekking heeft. Hiervan uitgesloten zijn verbintenissen die in de code zelf uitdrukkelijk van de classificatie van vaste verbintenis zijn uitgesloten of die hierin uitsluitend als doelstelling of intentie worden vermeld.

---

¹ *PB L 95 van 21.4.1993, blz. 29.*

Artikel 3

Toepassingsgebied

1. Deze richtlijn is van toepassing op oneerlijke *"business-to-consumer"*-handelspraktijken, zoals gedefinieerd in artikel 5. ***Dit geldt voor besluiten van consumenten over transacties ook als dergelijke besluiten niet resulteren in een overeenkomst tussen de consument en een handelaar. Bij het aangaan van een eventuele overeenkomst geldt deze richtlijn gelijklijk voor besluiten over transacties voor en na het aangaan van de overeenkomst.***
2. Deze richtlijn laat de regels betreffende de geldigheid, de opstelling en de rechtsgevolgen van contracten onverlet.
3. Deze richtlijn vormt geen beletsel voor het vaststellen en kwantificeren van de soorten schade die door een oneerlijke handelspraktijk kunnen worden veroorzaakt.
4. Deze richtlijn doet geen afbreuk aan de communautaire of nationale voorschriften inzake gezondheids- en veiligheidsaspecten van producten.
5. In geval van strijdigheid tussen de bepalingen van deze richtlijn en andere communautaire voorschriften betreffende specifieke aspecten van oneerlijke handelspraktijken, prevaleren deze laatste en zijn deze van toepassing op de specifieke aspecten van de oneerlijke handelspraktijken.
6. Deze richtlijn laat de regels voor de bepaling van de bevoegdheid van rechtbanken ***alsmede de regels ter bepaling van het recht dat van toepassing is op niet-contractuele verplichtingen*** onverlet.
7. ***Deze richtlijn laat, met uitzondering van artikel 4, de eisen onverlet welke zijn verbonden aan vergunningenstelsels, gedragscodes of andere specifieke regels inzake het gedrag van handelaars die dergelijke producten leveren of promoten en die zodanige kenmerken vertonen dat daarvoor gedetailleerde voorschriften nodig zijn ter bescherming van de belangen van de consumenten, althans voorzover de bovengenoemde eisen op zijn minst een even hoog niveau van consumentenbescherming waarborgen als hetgeen door deze richtlijn wordt geboden.***

Artikel 4

Interne markt

1. Op het gebied dat door deze richtlijn wordt aangepast, hoeven handelaars alleen te voldoen aan de nationale bepalingen van de lidstaat waar zij gevestigd zijn. De lidstaat waar de handelaar gevestigd is, ziet toe op de naleving.
2. De lidstaten mogen geen beperkingen opleggen aan het vrij verrichten van diensten of het vrije verkeer van goederen om redenen op het gebied dat door deze richtlijn wordt aangepast.
3. *Deze richtlijn laat het recht van de lidstaten onverlet om maatregelen te treffen in sectoren die niet door deze richtlijn worden geharmoniseerd, zoals de volksgezondheid, de bescherming van het lichamelijke, geestelijke en morele welzijn van minderjarigen, en de openbare veiligheid.*
4. *Bij wijze van ontheffing kunnen de lidstaten binnen een periode van vijf jaar na de ontvangst van de richtlijn nationale normen toepassen in de door deze richtlijn geharmoniseerde sector, die strenger of prescriptiever zijn dan die van de richtlijn zelve, welke zijn goedgekeurd op grond van de in de bestaande richtlijnen vervatte clausules voor minimale harmonisering in de door deze richtlijnen geharmoniseerde sectoren. Deze normen moeten worden aangevuld om een toereikende bescherming van de consumenten tegen oneerlijke handelspraktijken te waarborgen en zij moeten in verhouding staan tot het nagestreefde doel*
5. *De lidstaten stellen de Commissie onverwijld in kennis van de in lid 4 bedoelde nationale normen.*

HOOFDSTUK 2: ONEERLIJKE HANDELSPRAKTIJKEN

Artikel 5

Verbod op oneerlijke handelspraktijken

1. Oneerlijke handelspraktijken zijn verboden.
2. Een handelspraktijk wordt als oneerlijk beschouwd indien deze:
  - in strijd is met de vereisten van professionele toewijding **en goede trouw**, en
  - *een wezenlijke verstoring meebrengt of kan meebrengen van het economische gedrag met betrekking tot het product van de gemiddelde consument die door de handelspraktijk wordt bereikt of op wie deze gericht is, dan wel van een gemiddeld lid van een groep, wanneer een handelspraktijk op een bijzondere groep is gericht. Er moet echter rekening worden gehouden met de situatie van bijzondere kwetsbaarheid waarin sommige consumenten zich bevinden.*
3. Handelspraktijken worden *met name al oneerlijk beschouwd indien zij, in de zin van lid 2:*
  - a) misleidend zijn, of
  - b) agressief zijnzoals verder in deze richtlijn wordt gedefinieerd.
4. Bijlage I bevat een **exhaustieve** lijst van handelspraktijken die onder alle omstandigheden als oneerlijk worden beschouwd. **Deze lijst kan alleen via de procedure van artikel 251 van het Verdrag worden gewijzigd.**

DEEL 1: MISLEIDENDE HANDELSPRAKTIJKEN

Artikel 6

Misleidende praktijken

1. Een handelspraktijk wordt als misleidend beschouwd indien deze de consument er op om het even welke wijze, inclusief door de algemene presentatie, (waarschijnlijk) toe brengt, *of kan toebrengen*, een besluit over een transactie te nemen ***dat zijn economisch gedrag beïnvloedt***, doordat hij bedrogen *wordt of kan worden* met betrekking tot:
  - a) de voornaamste kenmerken van het product, zoals beschikbaarheid, voordelen, risico's, uitvoering, samenstelling, accessoires, klantenservice en klachtenbehandeling, procédé en datum van fabricage of levering, bezorging, doelmatigheid, gebruik, hoeveelheid, specificatie, geografische of commerciële oorsprong, van het gebruik te verwachten resultaten, of resultaten en wezenlijke kenmerken van tests of controles van het product;
  - b) iedere verklaring of een symbool in verband met directe of indirecte sponsoring of erkenning van de handelaar of het product;
  - c) de prijs of de wijze waarop de prijs wordt berekend, of het bestaan van een specifiek prijsvoordeel;
  - d) de noodzaak van een dienst, onderdeel, vervanging of herstelling, *tenzij over die noodzaak is geoordeeld met professionele toewijding als omschreven in artikel 2, onder j*);
  - e) de hoedanigheid, kenmerken en rechten van de handelaar of zijn tussenpersoon, zoals zijn identiteit en zijn vermogen, zijn kwalificaties, status, erkenning, affiliatie of connecties, zijn industriële, commerciële of intellectuele eigendomsrechten of zijn prijzen bekroningen en onderscheidingen;
  - f) beweringen over het product die niet ***kunnen worden gestaafd***;
  - g) de rechten van de consument of de risico's die hij eventueel loopt.

2. Een handelspraktijk wordt eveneens als oneerlijk beschouwd indien deze, in de feitelijke context, rekening houdend met alle kenmerken en omstandigheden, de consument er (waarschijnlijk) toe brengt een besluit over een transactie te nemen **dat zijn economisch gedrag beïnvloedt en** dat hij anders niet had genomen, en indien:
- a) verwarring wordt geschapen met producten, handelsmerken, handelsnamen en andere onderscheidende kenmerken van een concurrent;
  - b) de handelaar de verbintenissen die zijn vastgesteld in gedragscodes waartoe hij zich heeft verbonden, niet naleeft, voor zover:
    - de verbintenis vast en controleerbaar is; en
    - de lijst van de handelaars op wie de gedragcode van toepassing is en de inhoud van de gedragscode voor iedereen beschikbaar zijn; of
    - **de handelaar zelf bekend maakt dat hij de gedragscode onderschreven heeft;**
  - c) een verbintenis tegenover een publieke autoriteit om een oneerlijke praktijk zoals bedoeld in deze richtlijn te staken, niet wordt nageleefd.

Artikel 7

Misleidende omissies

1. Een handelspraktijk wordt als misleidend beschouwd indien, in de feitelijke context, rekening houdend met alle kenmerken en omstandigheden **en eventueel, met de aard van het gebruikte communicatiemiddel**, essentiële informatie wordt achtergehouden **of in geval van fysieke beperkingen qua ruimte of doorgiftetijd, niet tijdig op verzoek essentiële informatie beschikbaar wordt gesteld** die de gemiddelde consument, gezien de context, nodig heeft om een geïnformeerd besluit over een transactie te nemen, **of indien niet de mogelijkheid om deze informatie te verkrijgen of aan te vullen niet gegeven wordt**, en de gemiddelde consument er daardoor toe wordt gebracht een besluit over een transactie te nemen **dat economische gevolgen heeft en** dat hij anders niet had genomen.

2. Een misleidende omissie kan er ook in bestaan dat een handelaar deze essentiële informatie verborgen houdt of op **onvolledige**, onduidelijke, onbegrijpelijke, dubbelzinnige of ontijdige wijze verstrekt, **of niet verstrekt wanneer de consument daarom heeft verzocht**, of dat hij het commerciële oogmerk van de handelspraktijk niet laat blijken **indien dit niet reeds duidelijk uit de context blijkt**.
3. In geval van handelspraktijken vóór een commerciële transactie kan er alleen van een misleidende omissie sprake zijn indien een handelaar tot een aankoop uitnodigt. In het geval van een uitnodiging tot aankoop **kan, al naar gelang van het communicatiemiddel waarlangs de uitnodiging wordt verspreid**, de volgende informatie **in haar geheel of ten dele** als belangrijk **worden** beschouwd, voor zover deze niet reeds uit de context blijkt
  - a) de voornaamste kenmerken van het product;
  - b) **op alle schriftelijke stukken**, de handelsnaam van de handelaar en, in voorkomend geval, de handelsnaam van de handelaar namens wie hij optreedt;
  - c) de prijs, inclusief belastingen, en, in voorkomend geval, alle extra vracht-, bezorgings- of portokosten of, indien deze kosten redelijkerwijs niet vooraf kunnen worden berekend, het feit dat eventueel extra kosten moeten worden betaald;
  - d) de wijze van betaling, bezorging, uitvoering en het beleid inzake klachtenbehandeling, indien deze afwijken van de vereisten van professionele toewijding;
  - e) voor producten en transacties met recht op herroeping of annulering, **ruil en/of terugbetaling**, het bestaan van dit recht;
  - f) **de precieze inhoud en oorsprong in geval van levensmiddelen**;
  - g) **volledige bijzonderheden van de productgarantie en voorwaarden van de service na verkoop**;
  - h) **lidmaatschap van een gedragscode, voorzover van toepassing**.

4. ***Alle informatie genoemd in lid 3 wordt op een duidelijke en zichtbare manier getoond.***
5. Overeenkomstig de communautaire wetgeving vereiste informatie ***omtrent het door de bewuste handelaar aangeboden scala van producten*** met betrekking tot reclame, commerciële communicatie of *marketing wordt als essentieel beschouwd.*
6. Bijlage 2 bevat een enuntiatieve opsomming van communautaire wettelijke bepalingen betreffende de informatievereisten met betrekking tot commerciële communicatie, reclame en marketing.

Om naar behoren te voldoen aan de in dit artikel bedoelde informatieverplichtingen worden handelaren geacht geen essentiële gegevens te hebben achtergehouden die de gemiddelde consument nodig heeft om over een transactie een geïnformeerd besluit te kunnen nemen.

DEEL 2: AGRESSIEVE HANDELSPRAKTIJKEN

Artikel 8

Agressieve handelspraktijken

Een handelspraktijk wordt als agressief beschouwd indien deze, in de feitelijke context, rekening houdend met alle kenmerken en omstandigheden, door intimidatie, dwang of ongepaste beïnvloeding, de vrijheid *van keuze* of van handelen van de gemiddelde consument met betrekking tot het product aanzienlijk beperkt *of kan beperken*, waardoor hij er toe gebracht *wordt of kan worden* een besluit over een transactie te nemen dat hij anders niet had genomen.

Artikel 9

Gebruik van intimidatie, dwang of ongepaste beïnvloeding

Om te bepalen of bij een handelspraktijk intimidatie, dwang of ongepaste beïnvloeding wordt gebruikt, wordt rekening gehouden met:

- a) het tijdstip, de aard en de persistentie van de handelspraktijk;
- b) het gebruik van dreigende of beledigende taal of gedragingen;
- c) het gebruik door de handelaar van bepaalde tegenslagen of omstandigheden die zo ernstig zijn dat ***er sprake is van een bijzondere kwetsbaarheid in de zin dat*** zij het beoordelingsvermogen van de consument kunnen beperken, en die de handelaar bekend zijn, om het besluit van de consument met betrekking tot het product te beïnvloeden, ***tenzij de consument uitdrukkelijk het product wenst aan te schaffen in verband met de tegenslagen of omstandigheden***;
- d) door de handelaar vastgestelde, onereuze of bovenmatige niet-contractuele belemmeringen voor rechten die de consument uit hoofde van het contract wil uitoefenen, waaronder het recht om het contract te beëindigen of een ander product of een andere handelaar te kiezen;
- e) het dreigen met maatregelen die wettelijk niet kunnen worden genomen, ***tenzij de handelaar zijn goede trouw aantoot***.

HOOFDSTUK 3: GEDRAGSCODES

Artikel 10

Gedragscodes

1. ***Gedragscodes bevatten adequate en efficiënte mechanismen om toezicht te houden op de naleving van de gedragscode. Consumentenorganisaties kunnen deelnemen aan de opstelling van de code.***

2. Deze richtlijn sluit toezicht op *de naleving van gedragscodes* door *gebruikers* van codes *ter bestrijding van oneerlijke handelspraktijken* en het inschakelen van deze instanties door de in artikel 11 genoemde personen of organisaties niet uit, indien de mogelijkheid van behandeling door dergelijke instanties bestaat naast de gerechtelijke of de administratieve procedure bedoeld in dat artikel.
3. ***De in lid 1 vermelde proceduremogelijkheden kunnen de vorm aannemen van een arbitrageregeling waarbij bij wijze van sanctie of schadeloosstelling een dwangsom wordt opgelegd.***

HOOFDSTUK 4: SLOTBEPALINGEN

Artikel 11

Handhaving

1. De lidstaten *zetten* passende en doeltreffende middelen *in* ter bestrijding van oneerlijke handelspraktijken *om te zorgen* voor de naleving van deze richtlijn in het belang van de consumenten.

Daartoe behoren wettelijke bepalingen op grond waarvan personen of organisaties die volgens de nationale wetgeving een rechtmatig belang hebben bij het bestrijden van oneerlijke handelspraktijken:

- in rechte kunnen optreden tegen dergelijke oneerlijke handelspraktijken; en/of
- deze oneerlijke handelspraktijken kunnen voorleggen aan een administratieve instantie die bevoegd is om hetzij zelf een uitspraak te doen over een klacht, hetzij een gerechtelijke procedure in te leiden.

Elke lidstaat beslist welke van deze procedures wordt gevolgd en of de rechterlijke of administratieve instantie mag eisen dat afdoening van de klacht eerst langs andere wegen, waaronder die vermeld in artikel 10, wordt beproefd.

Met inachtneming van de nationale wetgeving mogen deze rechtsmiddelen afzonderlijk of gezamenlijk tegen een aantal handelaars uit dezelfde *economische* sector worden gebruikt.

2. In het kader van de in lid 1 bedoelde wettelijke bepalingen verlenen de lidstaten aan rechterlijke of administratieve instanties bevoegdheden om, ingeval zij deze maatregelen, rekening houdend met alle belangen die op het spel staan en met name het algemeen belang, nodig achten:

- te bevelen dat de oneerlijke handelspraktijken worden gestaakt dan wel een gerechtelijke procedure in te leiden ter verkrijging van zo'n bevel, of
- indien de oneerlijke handelspraktijk nog niet is uitgevoerd, maar op het punt staat te worden uitgevoerd, de praktijk te verbieden of een gerechtelijke procedure in te leiden om de praktijk te laten verbieden,

ook zonder bewijs van daadwerkelijk geleden verlies of schade dan wel van opzet of onachtzaamheid van de handelaar.

De lidstaten bepalen voorts dat de in de eerste alinea bedoelde maatregelen in het kader van een versnelde procedure kunnen worden getroffen

- hetzij bij wege van voorlopige voorziening,
- hetzij bij wege van definitieve voorziening,

met dien verstande dat elke lidstaat bepaalt welke van deze twee mogelijkheden wordt gekozen.

Voorts kunnen de lidstaten aan rechterlijke of administratieve instanties bevoegdheden verlenen om, ter ondervanging van het voortdurende effect van oneerlijke handelspraktijken waarvan de stopzetting bij een definitieve beslissing is bevolen,

- de volledige of gedeeltelijke bekendmaking van die beslissing te bevelen in een vorm die zij passend achten;
- bovendien de publicatie van een rechtzetting te bevelen.

3. De in lid 1 bedoelde administratieve instanties moeten:
- a) samengesteld zijn op een wijze die geen twijfel omtrent hun onpartijdigheid kan doen ontstaan;
  - b) over voldoende bevoegdheden beschikken om doeltreffende controle te kunnen uitoefenen en om hun beslissingen te doen naleven wanneer zij een uitspraak over klachten doen;
  - c) hun beslissingen *met redenen omkleeden*.

Wanneer de in lid 2 bedoelde bevoegdheden uitsluitend door een administratieve instantie worden uitgeoefend, moeten de beslissingen altijd met redenen omkleed zijn. In dat geval moet voorts worden voorzien in procedures die de mogelijkheid bieden van beroep bij de rechter tegen onjuist of onredelijk uitoefenen van de bevoegdheden van de administratieve instantie en tegen onjuist of onredelijk verzuim om deze bevoegdheden uit te oefenen.

Artikel 12

Rechterlijke en administratieve instanties

De lidstaten verlenen de rechterlijke of administratieve instanties bevoegdheden om, tijdens een in artikel 11 bedoelde burgerlijke of administratieve procedure,

- a) te eisen dat de handelaar bewijzen aandraagt voor de materiële juistheid van de feitelijke gegevens in een handelspraktijk indien, met inachtneming van de rechtmatige belangen van de handelaar en van elke andere partij bij de procedure, die eis passend lijkt, gelet op de omstandigheden van het betrokken geval; en
- b) feitelijke gegevens als onjuist te beschouwen, indien de overeenkomstig het bepaalde onder a) geëiste bewijzen niet worden aangedragen dan wel door de rechterlijke of administratieve instanties onvoldoende worden geacht.

Artikel 13

Sancties

De lidstaten stellen de sancties vast die van toepassing zijn op schendingen van de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde nationale bepalingen en treffen alle maatregelen die nodig zijn voor de toepassing van deze sancties. Deze sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikwekkend zijn.

Artikel 14

Wijzigingen in Richtlijn 84/450/EEG

Richtlijn 84/450/EEG wordt als volgt gewijzigd:

1) Artikel 1 komt te luiden als volgt:

"Artikel 1

Deze richtlijn beoogt handelaars te beschermen tegen misleidende reclame en de onbillijke gevolgen daarvan, en de voorwaarden vast te stellen waaronder vergelijkende reclame is geoorloofd."

2) In artikel 2 komt *punt 3* te luiden als volgt:

"3) wordt onder verkoper of leverancier (hierna "handelaar") verstaan een natuurlijke persoon of rechtspersoon die handelt voor doeleinden die betrekking hebben op zijn bedrijfs- of beroepsactiviteit".

3) Aan artikel 2 wordt het volgende lid 4 toegevoegd:

"3 bis) wordt onder eigenaar van de code verstaan een instantie, met inbegrip van een handelaar of een groep handelaars, die verantwoordelijk is voor het opstellen en herzien van een gedragscode en voor het toezicht op de naleving ervan door de ondertekenaars van de code".

4) Artikel 3 bis komt te luiden als volgt:

"Artikel 3 bis

Vergelijkende reclame is, wat de vergelijking betreft, geoorloofd op voorwaarde dat deze:

a) goederen of diensten vergelijkt die in dezelfde behoeften voorzien of voor hetzelfde doel zijn bestemd;

b) op objectieve wijze een of meer wezenlijke, relevante, controleerbare en representatieve kenmerken van deze goederen en diensten, waartoe ook de prijs kan behoren, met elkaar vergelijkt;

c) niet de goede naam schaadt van of zich niet kleinerend uitlaat over de merken, handelsnamen, andere onderscheidende kenmerken, goederen, diensten, activiteiten of omstandigheden van een concurrent;

d) voor producten met een benaming van oorsprong in elk geval betrekking heeft op producten met dezelfde benaming;

e) geen oneerlijk voordeel oplevert ten gevolge van de bekendheid van een merk, handelsnaam of andere onderscheidende kenmerken van een concurrent dan wel van de oorsprongsbenamingen van concurrerende producten;

f) niet goederen of diensten voorstelt als een imitatie of namaak van goederen of diensten met een beschermd handelsmerk of beschermde handelsnaam."

5) In artikel 4 komt lid 1 te luiden als volgt:

"1. De lidstaten dragen zorg voor passende en doeltreffende middelen ter bestrijding van misleidende reclame en voor de naleving van de bepalingen inzake vergelijkende reclame, zulks in het belang van handelaars en concurrenten. Daartoe behoren wettelijke bepalingen op grond waarvan personen of organisaties die volgens de nationale wetgeving een rechtmatig belang hebben bij het bestrijden van misleidende reclame of het reguleren van vergelijkende reclame:

a) in rechte kunnen optreden tegen dergelijke reclame of

b) deze reclame kunnen voorleggen aan een administratieve instantie die bevoegd is, hetzij zelf een uitspraak te doen over een klacht, hetzij een passende gerechtelijke procedure in te leiden.

Elke lidstaat beslist welke van deze procedures wordt gevolgd en of de rechterlijke of administratieve instantie mag eisen dat afdoening van de klacht eerst langs andere wegen, waaronder die vermeld in artikel 5, wordt beproefd.

Met inachtneming van de nationale wetgeving mogen deze rechtsmiddelen afzonderlijk of gezamenlijk tegen een aantal handelaars uit dezelfde economische *sector worden* gebruikt."

6) In artikel 6, onder a), worden de woorden "bewijzen aandraagt voor de materiële juistheid van de feitelijke gegevens" vervangen door de woorden "de feitelijke gegevens staat".

7) In artikel 7 komt lid 1 te luiden als volgt:

"1. Deze richtlijn belet de lidstaten niet voorschriften te handhaven of aan te nemen met het oog op een verdergaande bescherming van handelaars en concurrenten met betrekking tot misleidende reclame."

Artikel 15

Wijziging van Richtlijn 97/7/EG [Verkoop op afstand]

"Artikel 9

Niet-gevraagde leveringen

De lidstaten nemen de nodige maatregelen om de consument vrij te stellen van elke tegenprestatie in geval van niet-gevraagde levering, waarbij het feit dat de consument niet reageert niet betekent dat hij met de levering instemt."

Artikel 16

Wijziging van Richtlijn 98/27/EG [Het doen staken van inbreuken]

In de bijlage bij Richtlijn 98/27/EG komt punt 1 te luiden als volgt:

"1. Richtlijn 2004/.../EG van het Europees Parlement en de Raad van ..... betreffende oneerlijke handelspraktijken die van invloed zijn op consumenten op de interne markt (PB L xx, blz.)".

Artikel 17

Informatie

De lidstaten nemen de nodige maatregelen om de consument in kennis te stellen van het nationale recht waarin deze richtlijn is omgezet en moedigen handelaars, beroepsorganisaties **en eigenaren van codes** zo nodig aan om de consumenten over hun gedragscodes in te lichten.

Artikel 18

Aanpassing

1. De Commissie brengt op gezette tijden aan het Europees Parlement en de Raad verslag uit over de toepassing van deze richtlijn in de lidstaten en komt om de vijf jaar met een aangepaste versie van de lijst van onder alle omstandigheden als oneerlijk te beschouwen handelspraktijken, als bedoeld in bijlage 1 bij deze richtlijn.

2. De Commissie legt uiterlijk vier jaar na de omzetting van deze richtlijn aan het Europees Parlement en de Raad een uitvoerig verslag voor over de toepassing van de richtlijn, inzonderheid artikel 4 ervan, eventueel vergezeld van een voorstel tot wijziging van dat artikel

3. Aan de hand hiervan onderwerpen het Europees Parlement en de Raad het bepaalde in artikel 4 aan een nieuw onderzoek en treffen, in overeenstemming met het Verdrag, binnen twee jaar na de indiening door de Commissie van het in lid 2 genoemde voorstel maatregelen.

Artikel 19

Omzetting

De wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen om aan deze richtlijn te voldoen worden uiterlijk op [...] ^{*} door de lidstaten vastgesteld en bekendgemaakt. De lidstaten stellen de Commissie onverwijld in kennis van deze bepalingen en eventuele latere wijzigingen.

---

^{*} achttien maanden na de inwerkingtreding van deze richtlijn.

Zij passen deze bepalingen uiterlijk [...]*

toe. Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

Artikel 20

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de [...] dag volgende op die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 21

Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te

Voor het Europees Parlement
De Voorzitter

Voor de Raad
De Voorzitter

---

* *Twee jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn.*

Bijlage 1: Handelspraktijken die onder alle omstandigheden als oneerlijk worden beschouwd

Misleidende handelspraktijken

- 1) ***Te kwader trouw*** beweren een gedragscode te hebben ondertekend wanneer dit niet het geval is.
- 2) Beweren dat een gedragscode door een publieke of andere instantie is erkend wanneer dit niet het geval is.
- 3) Producten tegen een genoemde prijs te koop aanbieden indien ***er aanwijzingen zijn*** dat de handelaar deze producten of gelijkwaardige producten niet tegen die prijs kan leveren of door een andere handelaar kan doen leveren gedurende een periode en in hoeveelheden die, rekening houdend met het product, ***met de omvang van de voor het product gevoerde reclame*** en de aangeboden prijs, redelijk zijn (lokkertjes).
- 4) Producten tegen een genoemde prijs te koop aanbieden en vervolgens:
  - a) weigeren het aangeboden artikel aan de consument te tonen, of
  - b) weigeren een bestelling op te nemen of het product binnen een redelijke termijn te leveren, of
  - c) geringschattend over het product spreken, of
  - d) een exemplaar van het artikel met gebreken tonen,
met de bedoeling een ander product aan te prijzen ("bait and switch").
- 5) Bedrieglijk beweren dat het product slechts gedurende een ***beperkte*** tijd beschikbaar zal zijn om de consument onmiddellijk te doen beslissen en hem geen kans of onvoldoende tijd te geven om een geïnformeerd besluit te nemen.

- 6) Beloven de consument een klantendienst te verschaffen en deze dienst vervolgens enkel beschikbaar stellen in een andere taal dan de taal die de handelaar heeft gebruikt om met de consument te communiceren, zonder dit duidelijk aan de consument te laten weten alvorens deze zich tot de transactie verbindt.
- 7) *Te kwader trouw* beweren dat een product legaal kan worden verkocht wanneer dit niet het geval is.
- 8) *Publiciteitsacties, aankondigingen of reclameboodschappen - soms "advertorials" genoemd - die tegen betaling of in onderlinge afspraak worden verspreid, moeten aan de richtlijn voldoen indien de inhoud daarvan veeleer door marketeers en niet zozeer door de uitgevers ervan wordt bepaald. De betrokken handelaren en uitgevers moeten duidelijk maken dat het bij de publiciteitsacties om reclame-uitingen gaat, bijvoorbeeld door deze te betitelen als "reclameacties".*
- 9) Bedrieglijk beweren dat de persoonlijke veiligheid van de consument of zijn gezin in gevaar is indien de consument het product niet koopt *of het ernstig overdrijven van de gevaren die de consument of zijn gezin loopt als de consument het product koopt of niet koopt.*
- 10) Een piramidesysteem opzetten, beheren of promoten waarbij de consument tegen betaling kans maakt op een vergoeding die vooral voortkomt uit het aanbrenge van nieuwe consumenten in het systeem, eerder dan uit de verkoop of het verbruik van *goederen*.
- 11) *Gebruik van een kunstmatig hoge referentieprijz als basis voor het verlenen van kortingen en het aldus bij de consument wekken van de onjuiste indruk dat er een prijsvoordeel is.*
- 12) De bewoording "liquidatie-uitverkoop" of een gelijkwaardige bewoording gebruiken wanneer de handelaar niet op het punt staat zijn zaak stop te zetten *en zich evenmin in een omstandigheid bevindt die hem krachtens de wet het recht geeft zijn verkoopssituatie als liquidatieverkoop te kwalificeren.*
- 13) *Bevordering van de verkoop van een product waarvan beweerd wordt dat het identiek is aan dat van een andere fabrikant, indien dit niet het geval is.*

- 14) *Levering van goederen of diensten aan consumenten die daar niet om verzocht hebben, tenzij duidelijk is gemaakt dat de goederen of diensten gratis zijn en kunnen worden behouden of gebruikt zonder enige verplichting van de zijde van de consument.*
- 15) *Het op zodanige wijze drijven van handel dat het voor consumenten moeilijk is de ware identiteit te kennen van de persoon of personen die in het normale geval als verkoper of leverancier volgens de geldende wetgeving aansprakelijk zijn.*
- 16) *Het bevorderen van de levering van producten of diensten onder het mom van enquêtering of opinieonderzoek.*
- 17) *Het op zodanig wijze adverteren of bevorderen van de verkoop van producten dat de commerciële bedoeling van de mededeling wordt verhuld.*
- 18) *Het frauduleus verkrijgen van de handtekening van de consument voor uitzonderingen op de in deze richtlijn vervatte wettelijke bescherming.*
- 19) *De praktijk om zich op te heffen of van eigenaar te veranderen met het opzettelijke doel om zich aan aansprakelijkheid of eerdere overeenkomsten te onttrekken (zgn. 'phoenix companies').*
- 20) *Wedstrijden organiseren of prijzen uitloven volgens regelingen waarbij niet de bedoeling bestaat of heeft bestaan om de prijzen daadwerkelijk te verlenen.*

Agressieve handelspraktijken

- (1) De indruk geven dat de consument het pand niet mag verlaten alvorens hij de overeenkomst heeft ondertekend of heeft betaald.
- (2) De consument langdurig of herhaaldelijk thuis opzoeken en zijn verzoek om weg te gaan **en niet terug te komen**, negeren.

- (3) Hardnekkig en ongewenst aandringen per telefoon, fax, e-mail of via andere afstandsmedia **wanneer de consument eenmaal duidelijk heeft gemaakt dat dit aandringen niet langer gewenst is.**

Onder "aandringen" mag niet worden verstaan het op legitieme wijze doen naleven van een contractuele verplichting, waaruit al dan niet een nieuw contract kan voortkomen.

- (4) Zich richten tot consumenten die onlangs een sterfgeval of een ernstige ziekte in hun familie hebben meegemaakt om hun een product te verkopen dat rechtstreeks met hun leed verband houdt. **Deze bepaling is niet van toepassing op begrafenisondernemers of aanverwante bedrijven.**
- (5) Een **verzekerde** om documenten vragen die redelijkerwijs niet relevant kunnen worden geacht om de geldigheid van de aanspraak **op zijn verzekeringspolis** te beoordelen, **met de bedoeling** de consument ervan te weerhouden zijn contractuele rechten uit te oefenen.
- (6) In reclame voor kinderen suggereren dat zij slechts door hun leeftijdsgenoten zullen worden aanvaard indien **zij** een bepaald product **kopen of dat dit voor hen gekocht wordt.** Deze bepaling laat artikel 16 van Richtlijn 89/552/EEG betreffende televisie-omroepactiviteiten¹ onverlet.
- (7) Betaling **of terugzending** vragen voor producten die de handelaar heeft geleverd, maar waar de consument niet om heeft gevraagd (ongevraagde levering).

Dit geldt echter niet voor vervangingsgoederen als bedoeld in artikel 7, lid 3 van Richtlijn 97/7/EG betreffende op afstand gesloten overeenkomsten.

- 8) ***Het in de weg leggen van buitengewoon zware of onredelijke belemmeringen, ongeacht of deze van procedurele of inhoudelijke aard zijn, voor consumenten die gebruik willen maken van hun recht om een overeenkomst te beëindigen of van leverancier te veranderen.***

---

¹ Richtlijn 89/552/EEG van de Raad van 3 oktober 1989 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake de uitoefening van televisie-omroepactiviteiten (PB L 298 van 17.10.1989, blz. 23). Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 97/36/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 202 van 30.7.1997, blz. 60).

Bijlage 2: Communautaire wetsbepalingen betreffende reclame en commerciële communicatie

De artikelen 4 en 5 van Richtlijn 97/7/EG betreffende de bescherming van de consument bij op afstand gesloten overeenkomsten¹

Artikel 3 van Richtlijn 90/314/EEG betreffende pakketreizen, met inbegrip van vakantiepakketten en rondreis pakketten²

Artikel 3, lid 3, van Richtlijn 94/47/EG betreffende de bescherming van de verkrijger voor wat bepaalde aspecten betreft van overeenkomsten inzake de verkrijging van een recht van deeltijds gebruik van onroerende goederen³

Artikel 3, lid 4, van Richtlijn 98/6/EG betreffende de bescherming van de consument inzake de prijsaanduiding van aan de consument aangeboden producten⁴

De artikelen 86 tot en met 100 van Richtlijn 2001/83/EG tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik⁵

Artikel 6 van Richtlijn 2000/31/EG betreffende bepaalde aspecten van de elektronische handel in de interne markt (richtlijn elektronische handel)⁶

Artikel 4 en de Annex van [het voorstel voor een verordening betreffende de verkoopbevordering in de interne markt].

---

¹ PB L 144 van 4.6.1997, blz. 19.

² PB L 158 van 23.6.1990, blz. 59.

³ PB L 280 van 29.10.1994, blz. 83.

⁴ PB L 80 van 18.3.1998, blz. 27.

⁵ PB L 311 van 28.11.2001, blz. 67.

⁶ PB L 178 van 17.7.2000, blz. 1.

Artikel 4 van Richtlijn 2004/./EG [voorstel consumentenkrediet¹ (vervangt artikel 3 van Richtlijn 87/102/EEG inzake consumentenkrediet², zoals gewijzigd bij Richtlijn 90/88/EEG³ en Richtlijn 98/7/EG⁴)].

De artikelen 3 en 4 van Richtlijn 2002/65/EG betreffende de verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten en tot wijziging van de Richtlijnen 90/619/EEG, 97/7/EG en 98/27/EG⁵.

Artikel 1, lid 9, van Richtlijn 2001/107/EG tot wijziging van Richtlijn 85/611/EEG tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) met het oog op de reglementering van beheermaatschappijen en vereenvoudigde prospectussen⁶.

De artikelen 12 en 13 van Richtlijn 2002/92/EG betreffende verzekeringsbemiddeling⁷

Artikel 36 van Richtlijn 2002/83/EG betreffende levensverzekering⁸.

Artikel 19 van *Richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad* betreffende beleggingsdiensten en gereglementeerde markten en tot wijziging van de Richtlijnen 85/611/EEG, 93/6/EEG en 2000/12/EG⁹.

De artikelen 31 en 43 van Richtlijn 92/49/EEG tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende het directe verzekeringsbedrijf, met uitzondering van de levensverzekeringsbranche, en houdende wijziging van de Richtlijnen 73/239/EEG en 88/357/EEG (derde richtlijn schadeverzekering)¹⁰

De artikelen 5, 7 en 8 van *Richtlijn 2003/71/CE* betreffende het prospectus dat gepubliceerd moet worden wanneer effecten aan het publiek worden aangeboden of tot de handel worden toegelaten en tot wijziging van Richtlijn 2001/34/EG¹¹.

---

¹ COM(2002) 443 def.

² PB L 42 van 12.2.1987, blz. 48.

³ PB L 61 van 10.3.1990, blz. 14.

⁴ PB L 101 van 1.4.1998, blz. 17.

⁵ PB L 271 van 9.1.2002, blz. 16.

⁶ PB L 41 van 13.2.2002, blz. 20.

⁷ PB L 9 van 15.1.2003, blz. 3.

⁸ PB L 345 van 19.12.2002, blz. 1.

⁹ PB L 145 van 30.4.2004, blz. 1.

¹⁰ PB L 228 van 11.8.1992, blz. 1.

¹¹ PB L 345 van 31.12.2003, blz. 64.